Moja Akademia
cz. 40

Bogdan Łazarkiewicz

Początki budowy Nowej Akademii Medycznej

Bazą powołanej w 1950 r. Akademii Medycznej we Wrocławiu były budynki należące do Wydziału Lekarskiego i Oddziału Farmacji Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. Z zespołu, klinik znajdujących się w rejonie ulic Skłodowskiej-Curie, Chałubińskiego i Pasteura, utworzono Państwowy Szpital Kliniczny nr 1. W pewnym okresie mieliśmy sześć szpitali klinicznych: PSK nr 1 przy ul. Skłodowskiej-Curie, PSK nr 2 przy ul. Kraszewskiego, PSK nr 3 przy ul. Poniatowskiego, PSK nr 4 przy ul. Wrońskiego, PSK nr 5 przy ul. Traugutta i PSK nr 6 przy ul. Dyrekcyjnej.

Budynki zarówno klinik, jak i zakładów teoretycznych to w większości stare obiekty, niektóre ponad 100-letnie, wymagały niekończących się remontów i modernizacji, a były rozproszone po różnych dzielnicach miasta. Próby modernizacji zabytkowych budynków niejednokrotnie przekraczały koszty nowych, dlatego też już w latach 60. XX w. zaczęto coraz głośniej mówić o potrzebie budowy Nowej Akademii Medycznej. Zaczęło się od przygotowań programów użytkowych, które musiały wykonać poszczególne kliniki i zakłady, a które, niestety, trzeba było zmieniać i przerabiać w związku z tworzeniem w 1971 r. w naszej Uczelni nowej struktury – instytutów medycznych. Nie zatrzymało to jednak koncepcji budowy Nowej Akademii Medycznej i w 1973 r. opracowano docelowy program użytkowy i założenia techniczne. W dyskusjach o lokalizacji Nowej Akademii Medycznej wymieniano m.in. Oborniki Śląskie (sąsiedztwo lasów, klimat, tereny na miasteczko akademickie, na budownictwo indywidualne dla pracowników itp.). Zwyciężyła koncepcja „Krzyki" – tereny między ulicą Ślężną, Borowską i Wiśniową – około 70 hektarów.

Awers oraz rewers porcelanowego medalu wykonanego w marcu 1975 r. z okazji rozstrzygnięcia konkursu architektoniczno-urbanistycznego „Projekt Koncepcyjny Nowej Akademii Medycznej we Wrocławiu"

Tak przedstawiała się pierwsza koncepcja realizacyjna Nowej Akademii Medycznej we Wrocławiu:

- 1 000 000 m^3 kubatury budynków,
- 146 000 m^2 powierzchni użytkowej,
- 2300 studentów Wydziału Lekarskiego,
- 500 studentów Wydziału Farmacji,
- 1700 chorych hospitalizowanych,
- 1800 chorych w przychodniach,
- 5400 pracowników,
- 600 uczennic Liceum Medycznego Pielęgniarstwa,
- 2500 miejsc hotelowych.

W sumie 8800 miejsc pracy i nauki, 3500 leczonych chorych oraz mieszkania dla 2500 osób. Plan nowej akademii zakładał, że nowe budynki uczelni powstaną w ciągu 10 lat.

7 marca 1975 r. Sąd Konkursowy na „Projekt Koncepcyjny Nowej Akademii Medycznej" ogłosił wyniki: pierwszą nagrodę przyznano zespołowi Biura Studyjno-Projektowego Politechniki Wrocławskiej w składzie: inż. arch. Marian Barski, inż. arch. Krystyna Barska, inż. arch. Janusz Blachowski, inż. arch. Janusz Duraj, doc. dr inż. arch. Ryszard Żabiński. Z okazji tego konkursu architektoniczno-urbanistycznego wykonano porcelanowy medal, który udało mi się zachować i przedstawiam jego awers oraz rewers. Była również makieta Nowej Akademii Medycznej, którą przynajmniej

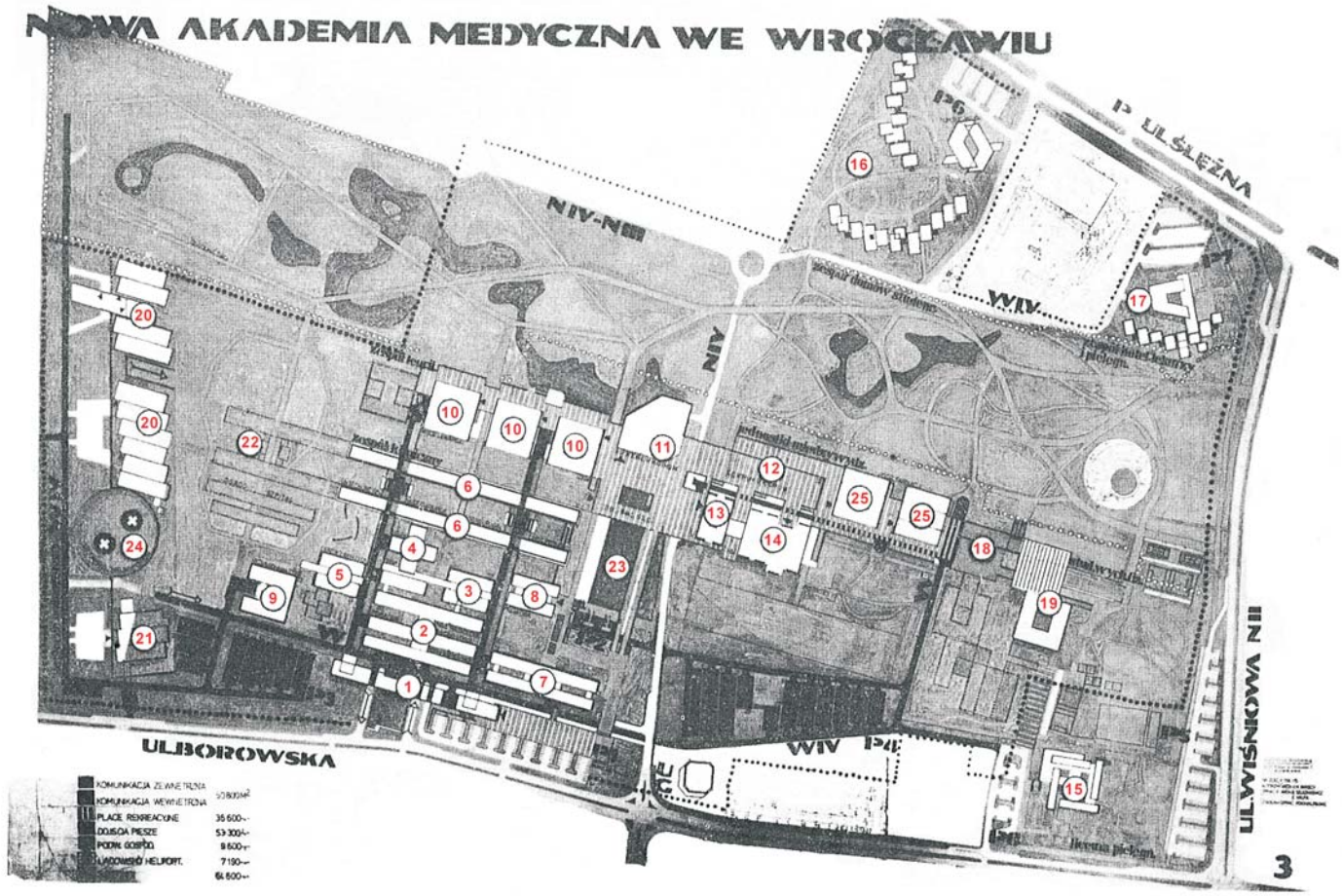

1 — Zespół Wejścia Głównego
2 — Dział Przyjęć i Wypisów
Centralne Laboratorium Analiz Klinicznych
Przychodnie Przyklinicznе
3 — Instytut Radiologii i Medycyny Nuklearnej
4 — Blok Operacyjny
5 — Centralny Zakład Rehabilitacji i Fizykoterapii
6 — Zespół Kliniczny — 1700 łóżek
7 — Instytut Stomatologii
8 — Zespół Diagnostyczno-Zabiegowy Instytutu Pediatrii
9 — Zakład Medycyny Sądowej
Zakład Anatomii Patologicznej
Prosektorium
10 — Instytuty teoretyczne Wydziału Lekarskiego
11 — Audytorium Maximum
12 — Centrum Lektoryjne
13 — Rektorat
14 — Biblioteka Główna
15 — Liceum Medyczne z internatem
16 — Zespół Domów Studenckich
17 — Zespół hotelowy
18 — Studium Wojskowe
19 — Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
20 — Zaplecze gospodarcze
21 — Zaplecze techniczne
22 — Rezerwa pod rozbudowę
23 — Zbiornik wodny
24 — Lądowisko helikopterowe
25 — Instytuty Wydziału Farmacji

Zwycięska praca w konkursie architektoniczno-urbanistycznym z 1975 r.
„Projekt Koncepcyjny Nowej Akademii Medycznej we Wrocławiu”

przez dwa lata eksponowano w starej jeszcze sali Senatu. Dalsze losy makiety nie są mi znane.

Tyle zapamiętałem z początków Nowej Akademii Medycznej we Wrocławiu, której budowa nie trwała 10 lat, jak zakładano, ale ponad 30. Myślę, że istnieją dokumenty, na podstawie których można by napisać szczegółową historię tej rekordowo długo trwającej inwestycji. Wymienię tu tylko kilka cytatów kolejnych rektorów, dotyczących trudności związanych z budową NAM.

„7.03.1975 r. rozstrzygnięto konkurs architektoniczno-urbanistyczny i zgodnie z uchwałą Rządu nr 158 z lipca 1973 r. inwestycja ta została włączona do rządowego programu rozbudowy Dolnego Śląska do realizacji 1977–1985” (rektor prof. St. Iwankiewicz – Akad. Med. 1970–1975)

Wybudowany w 1985 r. hotel pielęgniarek Nowej Akademii Medycznej – nie jest to jeden obiekt lecz zespół trzech budynków stanowiących zrealizowany prez Krystynę i Mariana Barskich fragment zwycięskiego projektu konkursowego (patrz pozycja 17)

„Będziemy kontynuowali energiczne starania zmierzające do budowy zakładów teoretycznych na terenach przeznaczonych pod budowę NAM-u" (rektor prof. E. Rogalski, inauguracja 1978/1979)

„W pierwszym etapie po uzbrojeniu terenu mają być budowane obiekty gospodarcze, w drugim budynek klinik zabiegowych" (rektor prof. M. Wilimowski – Akad. Med. 1980–1985)

„Bardzo niepokoi mnie żółwie tempo budowy NAM-u. Kiedy po wizytacji terenu budowy użyłem określenia, że są to »działania pozorowane«, czynniki polityczne nie mogły mi tego wybaczyć i długo mi to wypominano. Po roku mogłem stwierdzić, że na terenie budowy pracują już dwa poważne przedsiębiorstwa budowlane: BUDOPOL i WPBP nr 1. Zakończono prace mające na celu uzbrojenie terenu. Obiekty Centralnej Pralni były na ukończeniu. Dotrzymany ma być termin rozpoczęcia budowy pierwszego bloku klinicznego i mimo że kryzys ekonomiczno-społeczny nie sprzyja tego typu inwestycjom, budowa NAM-u będzie dla nas nadal sprawą priorytetową" (rektor prof. B. Łazarkiewicz, inauguracja 1988/1989)

Trudno dzisiaj ustalić dokładną datę zakończenia tej inwestycji,

Budynki Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego przy ul. Borowskiej

ponieważ wprowadzanie użytkowników poszczególnych jednostek klinicznych i zakładów odbywało się, gdy trwała jeszcze budowa. W grudniu 2003 r. wprowadziła się Uniwersytecka Przychodnia Specjalistyczna. W 2004 r. rozpoczęła działalność diagnostyka laboratoryjna i ambulatoryjna diagnostyka obrazowa. W 2007 r. wprowadziła się administracja szpitala. Uruchamiano blok operacyjny i rozpoczęło się stopniowe wprowadzanie poszczególnych Klinik do Akademickiego Szpitala Klinicznego (późniejszego Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego) przy ulicy Borowskiej 213.

Otwarty 19 grudnia 2012 r. kompleks budynków
Ośrodka Badawczo-Naukowo-Dydaktycznego Dolnośląskiej Farmacji

19 grudnia 2012 r. odebrano kompleks budynków dla Wydziału Farmacji, a 17 września 2015 r. oddano budynki Kliniki Hematologii Dziecięcej „Przylądek Nadziei".

II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej, którą kierowałem przez 20 lat (1980–2000), rozpoczęła przenosiny do nowego budynku przy ul. Borowskiej 30 listopada 2007 r., a rozwinęła pełną działalność 1 stycznia 2008 r. W przeprowadzce „mojej kliniki" nie uczestniczyłem, a jako emeryt obserwowałem ze smutkiem, ze kończy się jakiś historyczny okres. W budynku przy ulicy Skłodowskiej-Curie przepracowałem prawie całe swoje życie „chirurgiczne". Spośród kilkudziesięciu chirurgów, którzy tu działali, wymienię dwa nazwiska: prof. Jana Mikulicza-Radeckiego – pierwszego kierownika Kliniki Chirurgicznej (1890–1905) i prof. Wiktora Brossa (pierwszego kierownika Kliniki Chirurgicznej po II wojnie światowej, 1946–1973), których duch nadal pozostał w tych ponad 100-letnich murach. Popiersia obydwu wspaniałych naszych mistrzów i nauczycieli strzegą świętości sali wykładowej im. profesora Wiktora Brossa, w której raz w miesiącu spotykają się chirurdzy całego regionu na posiedzeniach naukowych Dolnośląskiego Oddziału Towarzystwa Chirurgów Polskich.

(fot. A. Zadrzywilski)